

संशोधन आराखडा

विभाग प्रमुख -संशोधक मार्गदर्शक गरुड कॉलेज शेंदुर्णी

९४२२७२५५२९

Psdeshmukh2909@gmail.com

संशोधन आराखडा

- Research disigen
- Research outline
- Research proposal
- संशोधन - Search : essay
- Discover : Research project
- Research : project
- Dissertation
- thesis

आराखडा व्याख्या

-
- वमलशहा – अभ्यासाचा नयात्रत –आनयात्रत –व्याक्तानष्ट व वस्तुनिष्ट योजना. उदा. प्रवास
- संशोधन आराखडा –उद्देश -क्षेत्र-नमुना निवड साधने – आधार-माहिती विश्लेषण-तंत्रसाधने

विविध अर्थ

- Research design/Research outline
-
- अभिकल्प/अभिप्राय/आशय/प्रायोजना/रूपरेषा
- समसेच्या निर्धारपासून संशोधनाच्या शेवटच्या पायरीपर्यंत योग्य पद्धतीने वेळ श्रम आणि पैसा कमीत कमी वापरून उद्दिष्ट्ये साध्य करणे म्हणजे आराखडा

संशोधन आराखडा वैशिष्ट्ये

-

सामाजिक घटनांचा संबंध व्यक्तीशी येतो

संशोधनाची रूपरेषा

पूर्व नियोजन + उपयुक्त संशोधन आराखडा निवड
अभ्यासाची योजना म्हणजे 'संशोधन आराखडा'.

संशोधन आराखड्यात आवश्यकता घटक

सुलभतथ्य आदर्श आराखडा रूपरेषा श्रम, शक्ती, पैसा	विषय, स्वरूप, उद्देश, तथ्यस्तोत्र, संकल्पना, ग्रहितके, संदर्भ, .व्याती, वेळ, नमुना निवड, विश्लेषण	लवचिकता, अचुकता, सत्यता, विश्वसनियता, सतर्कता, ग्रंथालय उपयोग,	संख्या शास्त्र

संशोधन आराखडा प्रकार

- अ. संशोधन उदिष्टानुसार ४.
- अनवेषणात्मक ,वर्णनात्मक, निदानात्मक,प्रयोगात्मक,
- ब. अध्ययन दृष्टीकोनातून - ५ सर्वेक्षणात्मक,
क्षेत्रअध्यात्मक,प्रयोगात्मक,ऐतिहासीक, वैयतिक,अध्ययानात्मक,

अण्वेषणात्मक - (Exploratory formulaativeResearch Design)

- समस्या सुभण- Define the Problem ढरलेली, अन्य नांवे =
परिचयात्मक,
अण्वेषणात्मक, संरचनात्मक

तीन आवश्यक घटक

- प्रकाशित साहित्याचे पुनर्रपरीक्षण
- अनुभव सर्वेक्षण (Experience survey)
- आंतरदृष्टीला प्रेरणा देणाऱ्या घटकांचा अभ्यास

.वर्णनात्मक संशोधन आराखडा- (Descriptive)

- उद्देश उपलब्ध तथ्य , माहिती, आधारावर व्यक्ति - समाज -घटना-समस्यांचे वर्णन करणे.
- घटक= उद्देश निश्चिती
- तथ्य संकलन तंत्र निवड
- नमुना निवड
- तथ्य संकलन व परिक्षण (scrutiny)
- परिणाम विश्लेषण
- अहवाल लेखण
- वापर-वास्तव घटनांचे वर्णन करण्यासाठी वापर होतो.

.निदानात्मक संशोधन आराखडा (Diagonostic)

- समस्याचे वास्तविक ज्ञान करून घेणे , कारण परंपरा जानणे व उपाय सुचवणे या साठी वापर
- गृहितके सर्वात महत्वाचा घटक:
- शुध्द ज्ञान प्राप्त करण्याबरोबर उपाय सुचविणे उद्देश उपाय आमलात आणण्याचे कामसंशोधकाचे नाही.

६. प्रयोगात्मक आराखडा (Experimental)

- नॅचरल सायन्स प्रमाणे सामाजिकशास्त्रामध्येही वापर
- सुरुवात वार्शिंग्टन विद्यापीठात १९२५ ला
- घटक -ग्रहितके आवश्यक
- ग्रहितक चाचणी प्रयोगात्मक
- निरक्षण आवश्यक
- सतत सतत प्रयोग चाचणी आवश्यक

७.संशोधन आराखडा

- तथ्याचीसखोल पडताळणी करण्याची बौध्दीक प्रक्रीया
- घटक १ प्रस्तावना
- २.विषय निवड- आवड,न्याय,स्वनिवड,साह्य मार्गदर्शकाचे , संदर्भ उपलब्धता, व्याप्ती,स्वरूप उद्देश निश्चित भाषीक साधने.
- ३. वेळ,श्रम,पैसा,(HMT)

-
- ४.विषय क्षेत्र (SCOPE)
 - ५.विषय स्वरूप (Nature)
 - ६.उद्देश (Aims)
 - ७.गृहितके (Hypo)
 - ८.महत्व (IMP)
 - ९. संशोधन आराखडा (Design)
 - १०.संशोधन पध्दती (Methods)

-
- ११.संशोधन साधने (Sources)
 - १२.पुर्व संशोधन (Pre-Research)
 - १३.संशोधन मर्यादा (Limitation)
 - १४.आंतरविद्याशाखीय दृष्टिकोन (Inter Dis Relevance)

८. संशोधन आराखडा

८. संशोधन आराखडा

प्रारंभिक	मुख्य	अंतिम
कव्हर पेज,	संशोधन पध्दती	संदर्भसुची
इनरपेज	चॅपटर १ ते ७	परिशिष्टे
स्टुडंट प्रमाणपत्र	७ = निष्कर्ष	१ ते ७
गार्ड्ड प्रमाणपत्र	१ ते ३००	सुची
ऋणनिर्देश		व्यक्ति
अनुक्रमणिका		स्थल
संक्षिप्त रूपे		घटना
नकाशे		नांव
तक्तासारणी		
I,II		

संदर्भ देण्याच्या पध्दती

- १.MLA= Method
- टिळक बा.ग.,(१९५०),श्रीमतभगवत रहस्य, प्रथमावृत्ती,केसरी प्रकाशन पुणे.पृ.५०
- २.APA= American Psychological Association
- टिळकबा.ग., श्रीमतभगवत रहस्य, प्रथमावृत्ती,केसरी प्रकाशन पुणे.१९५०,पृ.५०
- ३.Oxford Method
- टिळकबा.ग., श्रीमतभगवत रहस्य, प्रथमावृत्ती,केसरी प्रकाशन पुणे.१९५०,पृ.५०

४. Hardward Method

- टिळकबा.ग.,(१९५०), श्रीमतभगवत रहस्य, प्रथमावृत्ती,केसरी प्रकाशन पुणे.,पृ.५०
- ५.चॅपटर Ending नुसार
- टिळकबा.ग., श्रीमतभगवत रहस्य, प्रथमावृत्ती,केसरी प्रकाशन पुणे.१९५०,पृ.५०

- ६.तळटिपनुसार/Footnote.

- बा.ग.टिळक, श्रीमतभगवत रहस्य, प्रथमावृत्ती,केसरी प्रकाशन
पुणे.१९५०,पृ.५०

- ७.एक लेखक

- टिळक बा.ग., श्रीमतभगवत रहस्य, प्रथमावृत्ती,केसरी प्रकाशन
पुणे.१९५०,पृ.५०

८.दोन लेखक

- टिळक बा.ग.,आणि केळकर न.चि.; श्रीमतभगवत रहस्य, प्रथमावृत्ती,केसरी प्रकाशन पुणे.१९५०,पृ.५०
- ९.दोन पेक्षा अधिक लेखक
- टिळकबा.ग., टिळक जयंत आणि केळकर न.चि.; श्रीमतभगवत रहस्य, प्रथमावृत्ती,केसरी प्रकाशन पुणे.१९५०,पृ.५०

- १०. तत्रैव / कित्ता / (Ibid) केव्हा
- I .टिळक बा.ग., आणि केळकर न.चि.; श्रीमतभगवत रहस्य, प्रथमावृत्ती, केसरी प्रकाशन पुणे. १९५०, पृ. ५०
- II. कित्ता , पृ. ५१
- ११. उनि/OP.CIT. केव्हा
- १२. संदर्भ ग्रंथ सुची.(Bibliography) कशी बनवावी.
- अ ते ज्ञ / A TO Z वर्ण अक्षरानुसार